

Griffen

I år er det 50 år siden Troms Fylkesting vedtok at "Bjarkøy-griffen" skulle være fylkets merke og våpen. En griff i gull på rød bunn ble i 1959 vedtatt å være Troms fylke sitt våpenskjold.

Dermed var den historiske tråden knyttet tilbake til Bjarkøy-ætta som førte griffen som sitt merke på 1200 – 1300-tallet.

Både i det gamle Egypt og i Babylonia finnes forestillinger om dette mytologiske fabeldyret, griffen, som gjennom sin krysning mellom ørn og løve uttrykte mot og styrke. Også i gresk mytologi finnes disse forestillingene, ofte kunstnerisk framstilt.

At bjarkøyværinger var et vidtfarende folk, er velkjent. Likeså at de brakte med seg hjem gjenstander og kulturimpulser fra den store verden. På samme måte må griffen ha funnet veien hit, som krigsbytte, eller kanskje en foræring som en fyrstelig og ærerik gave et sted under sørligere himmelstrøk. Griffen var nemlig i middelalderen et velkjent heraldisk symbol for europeisk aristokrati. Bjarkøy-ættas kjente menn bar griffen som sitt segl og våpenmerke allerede fra 1200-tallet, lendermenn, riddere og baroner. Merket forekom i flere variasjoner bygd på kombinasjonen løve/ørn, men det var baron Bjarne Erlingson (død 1313) sitt våpenmerke som dannet utgangspunktet for fylkesvåpenet for Troms. Vi må anta at store deler av dagens Troms fylke hørte inn under det området han bestyrte. Det var derfor på sin plass at Fylkestinget besluttet å ta dette merket i bruk som et ytre symbol for fylket, og derved lot Griffen gjenoppstå.

Som et apropos tar vi med at det er samme fabeldyret som går igjen i det mye omtalte svenske jagerflyet JAS Gripen.

Lendermann og baron Bjarne Erlingssøns segl og våpenskjold.
Den omskrevne teksten lyder: S'BERONIS FILII ERLINGI DE
BIERKEREY